

Čís. 3516.

Lhůta k provedení opravného prostředku počíná dnem skutečného doručení opisu rozsudku, třebas bylo ve zpátečním lístku omylem uvedeno jiné (nesprávné) datum doručení.

(Rozh. ze dne 7. června 1929, Zm I 325/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání stížnosti obžalovaného do usnesení krajského trestního soudu v Praze ze dne 28. března 1929, jímž byla zmatečná stížnost obžalovaného do rozsudku téhož soudu ze dne 4. března 1929 podle § 1 zák. čis. 3/78 odmítnuta, zrušil napadené usnesení s tím, že o zmatečné stížnosti obžalovaného bude dále po zákonu jednáno.

Důvody:

Podle protokolu o hlavním přeličení ohlásil obžalovaný ihned po vynesení rozsudku zmatečnou stížnost a odvolání a žádal za opis rozsudku. Podle zpátečního lístku byl opis rozsudku obhájci obžalovaného doručen dne 14. března 1929. Poněvadž provedení ohlášených opravných prostředků bylo dáno na poštu dne 23. března 1929, byla zmatečná stížnost podle § 1 zák. čis. 3/78 soudem nalézacím odmítnuta. Proti tomuto usnesení ohlásil a provedl obžalovaný stížnost, v níž tvrdil, že opis rozsudku byl jeho kanceláři doručen dne 15. a nikoli 14. března 1929, a že jen omylem úřednice, podepsavší zpáteční lístek, se stalo, že místo správného dne 15. byl zapsán nesprávně den 14. března jako den přijetí opisu rozsudku, že tedy provedení zmatečné stížnosti dané na poštu dne 23. března 1929, stalo se v zákonné osmidenní lhůtě. Poněvadž výsledkem advokátní úřednice Marie Š-ové a zejména také výsledkem poštovního zřízence Václava Š-e, jenž doručení vykonal, byla správnost tvrzení stížnosti zjištěna, bylo stížnosti vyhověno a napadené usnesení zrušeno. O zmatečné stížnosti bude dále po zákonu jednáno.

Čís. 3517.

Tisk má právo a jest povolán k tomu, aby skutečnosti, které rozvířily veřejné mínění (zločin vraždy), nepominul v novinách mlčením, a jest oprávněn, okolnosti, jež vyšly na jevo, zaznamenati a veřejnosti sděliti. Než jsou mu v tom uloženy určité meze, jednak zákaz čl. VIII zák. ze 17. prosince 1862, čis. 8 ř. zák. z roku 1863 rozebírati moc průvodů, jednak ochrana cti osoby, proti níž shodou okolností vyšly na jevo takové pŕtahy, že byla pro podezření z vraždy vzata do vyšetřovací vazby.

Jest zásadně připustiti, že může do jisté míry vyžadovati veřejný zájem — dodržování zákonů, odstranění zlořádů ve veřejné správě — by veřejnost byla o zločinu veřejné mínění značně rozvířivším náležitě zpravena. Jednal-li však pachatel proti zákazu čl. VIII zák. čis. 8/1863 rozebírati moc průvodů, který byl vydán v eminentním veřejném zájmu,

neomezuje se na registrování fakt, nýbrž rozebíraje je a hodnotě je, jednal proti veřejnému zájmu.

(Rozh. ze dne 8. června 1929, Zm I 682/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 6. října 1928, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 487, 488, 493 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znova projednal a rozhodl mimo jiné z těchto

důvodů :

Zmateční stížnosti, pokud uplatňuje důvod zmatečnosti podle čís. 5 § 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění. Nemůže býti sporu o tom, že tisk má právo a jest povolán k tomu, by skutečnosti, které tak rozvířily veřejné mínění, jak tomu bylo v souzeném případě, kde šlo o zločin vraždy, nepominul v novinách mlčením a, že jest oprávněn, okolnosti jež vyšly na jevo, zaznamenati a veřejnosti sděliti. Než tisku jsou v tom uloženy určité meze. Na jedné straně jest to zákaz čl. VIII. zákona ze 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863 rozebírati moc průvodů, na druhé straně ochrana cti osoby, proti níž shodou okolností vyšly na jevo, jak tomu bylo v souzeném případě, takové pŕtahy, že byla pro podezření z vraždy vzata do vyšetřovací vazby. V souzeném případě nalézací soud sám uznal, že se obžalovaný neomezil na pouhé zaznamenání na jevo vyšlých skutečností, nýbrž že je v neprospěch soukromého obžalobce v tisku hodnotil a moc průvodů rozebíral proti zákazu čl. VIII. onoho zákona. Jde o to (posuzování jeho činu s hlediska přečinu podle čl. VIII. nepřichází tu v úvahu, ježto obžaloba nebyla naň v tomto směru podána), pokud závadný článek porušuje zákon v ustanoveních dvanácté hlavy II. dílu trestního zákona. Tu ovšem nutno především zaujmouti stanovisko k ustanovení § 4 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. o veřejném zájmu jakožto důvodu trestnost vylučujícím a jest zásadně připustiti, že může do jisté míry vyžadovati veřejný zájem — dodržování zákonů, odstranění zlořádů ve veřejné správě — by veřejnost o zločinu veřejné mínění tak značně rozvířivším náležitě byla zpravena. Nelze však pustiti se zřetele, že právě zákaz zákona rozebírati moc průvodů vyslovený v čl. VIII. byl vydán v eminentním veřejném zájmu a, jednal-li proto pachatel proti tomuto zákazu, neomezuje se na zaznamenání fakt, nýbrž rozebíraje je a hodnotě je, jednal proti veřejnému zájmu.

Čís. 3518.

V případech, v nichž pachatel v urážlivém projevu neuvedl jméno napadeného, nýbrž jen znamená připadající na jednu nebo několik z více osob náležejících k jistému sboru, okruhu a t. d., aniž by bylo patrné, na kterou z nich se urážlivý výrok vztahuje, je každá z těchto osob